

تبلیغ علیه مکتب تشیع و راههای مقابله با آن

گفتگو با استاد ابو محمد ضیاء

مصاحبه کننده: مهدی حاجی پور

● لطفاً در باره چگونگی تبلیغات و اقدامات دشمنان اسلام بر علیه مذهب تشیع توضیح بفرمایید.

○ در هیچ عصری همانند زمان ما همبستگی و تلاش دشمنان اسلام، چونان امروز خطرناک و پیچیده نبوده است. آنان با طرح شعارهایی به ظاهر زیبا مانند: آزادی بیان، حقوق بشر، صلح جهانی، ترک خشونت و دهها عنوان ظاهر فریب دیگر و در کنار آن ناکارآمدن نشان دادن تعالیم اصیل اسلامی با عناوینی مثل: تحجّر گرایی و اصول گرایی، مدتهاست اذهان کم اندیشان و ظاهر بینان را به خود مشغول کرده اند. اگر در سالهای گذشته با حربه های نظامی در صدد تسلط بر جوامع اسلامی بودند، هم اکنون حرکت استعماری خود را به گونه ای طراحی می کنند که با کمترین هزینه، بیشترین نتیجه را به دست آورند. آنها می خواهند با تهی کردن جامعه

*. استاد ابو محمد ضیاء از فرهیختگان حوزه علمیه قم است که عمری را در راه شناخت و معرفی مکتب تشیع و رد اتهامات و افتراءات علیه آن سپری کرده و آشنایی کامل نسبت به فرقه ها و مذاهب اسلامی و غیر اسلامی دارد. وی هم اکنون از مدرّسان حوزه علمیه قم در زمینه فرقه ها و ادیان است.

مسلمانان از تعالیم دینی و بی‌تأثیر نشان دادن الگوهای دینی در عرصه‌های اجتماعی و برنامه‌هایی از این قبیل، راه را برای سیطره بیشتر خود هموار کنند. در این میان، جای بسی تأسف است که عده‌ای صاحب‌قلم ناآگاه با نشر اتهامات و مطالب غیر واقعی باعث گسترش دشمنی در میان مسلمانان می‌شوند. اهمیت این مسئله برای کسی کاملاً آشکار می‌شود که با اهل تسنن ارتباط زیادی داشته باشد. او در این برخوردها خواهد دید که حدود هشتاد درصد مشکل شیعیان در میان اهل سنت افتراءات و تهمت‌هایی است که دشمنان اسلام به مکتب تشیع زده‌اند و شیعه را غالی، غیر معتقد به قرآن مجید، جنایتکار، مشرک و... معرفی می‌کنند.

شاید هیچ مذهبی نباشد که بر علیه آن به اندازه مذهب تشیع، کتاب و مقاله نوشته شده و در سایتهای اینترنتی بر علیه آن تبلیغ کرده باشند. آنچه که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نوشته و تجدید چاپ شده است، به صدها جلد کتاب می‌رسد که فقط پانصد جلد آن در هند و پاکستان چاپ شده است. در کشور عربستان نیز کتابی چاپ شده به نام «لِلَّهِ ثُمَّ لِلتَّارِیخِ» به زبانهای مختلف، از جمله فارسی که پر از دروغ و داستانهای ساختگی علیه شیعه است و طبق برخی گزارشها صد هزار نسخه آن را در کویت پخش کرده‌اند. همچنین در کشورهای افغانستان و ایران به صورت رایگان توزیع نموده‌اند.

نویسنده دیگری که احتمالاً به همراه گروهی به طور شبانه روزی بر علیه شیعه کار کرده‌اند، حدود سی و دو جلد کتاب بر علیه شیعه نوشته‌اند. برخی محققان نیز گفته‌اند که حدود پنج هزار عنوان کتاب بر علیه شیعه نوشته شده که سه هزار و پانصد عنوان کتاب به زبان اردو و پانصد کتاب به زبان عربی و هزار کتاب به زبانهای دیگر چاپ و تکثیر شده است. این موج گسترده شبهه افکنی است که امروزه دشمنان اسلام بر علیه مذهب تشیع به کار می‌برند و تبلیغ می‌کنند.

و در نهایت، می‌توان تبلیغات و اقدامات دشمنان اسلام را در این چند مورد خلاصه کرد:

۱. افتراات بر مذهب تشیع و شیعیان تا بدین وسیله از گرایش مردم؛ مخصوصاً جوانان به تشیع جلوگیری کنند.
 ۲. ایجاد شبهات و اشکالات علیه تشیع و نشر آنها از طرق گوناگون، مانند: کتاب، مجله، نوار، سایت و غیره.
 ۳. تحریک اهل سنت علیه شیعیان.
 ۴. تحریک حکومتها علیه شیعیان و ترساندن آنان از رشد تشیع.
- چه عواملی سبب گردیده تا دشمنان با این وسعت علیه تشیع شبهه افکنی کنند؟
○ می‌توان دو علت مهم را بیان کرد:

۱. ماهیت ظلم ستیزی در مذهب تشیع: ما شیعیان معتقدیم که حکام ظالم هیچ گونه ولایتی بر مردم ندارند و اطاعت حاکم ظالم نه تنها واجب نیست؛ بلکه کمک به ظالم، گناه و معصیت می‌باشد. امام خمینی علیه السلام در تحریر الوسيلة می‌نویسند: «اگر سکوت علمای اسلام موجب تجزیه حکام جور بر ظلم و ستم و گناه شود، سکوت آنها جایز نیست.»

و حضرت علی علیه السلام در نهج البلاغه خطاب به حسنین علیهم السلام می‌فرمایند: «وَكُونُوا لِظَالِمٍ خَضَمًا وَلِلْمَظْلُومِ عَوْنًا؛ دشمن ظالم و یار و یاور مظلوم باشید!»
و خداوند در قرآن می‌فرماید: «أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»؛
«اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید پیامبر خدا و اولوالامر را!»

شیعه معتقد است که این اولی الامر هر آدم فاسق و فاجری نیست؛ بلکه او آن کسی است که در راه خدا و رسول صلی الله علیه و آله کار می‌کند و مقصود، دوازده امام

۱. نهج البلاغه، نامه ۴۷.

۲. نساء / ۵۹.

معصوم علیه السلام است که واجب الاطاعة هستند و در زمان غیبت هم، فقیه عادل جانشین آنان می‌باشد، نه کسی که اهل ظلم و جور باشد. این دیدگاه، مخصوص مذهب شیعه است.

به خاطر همین مسئله بوده است که رهبران شیعه و طرفدارانشان پیوسته در زندانها و تبعیدها و آوارگیها به سر برده‌اند. عده‌ای را با ضربت شمشیر و یا زهر و یا در زندان به شهادت رساندند، عده‌ای را میان دیوار گذاشتند و جمعی را ساختمان روی سرشان تخریب نمودند. امروز نیز استعمارگران و نوکرانشان از گسترش این مذهب با این ویژگی وحشت دارند.

۲. مشاهده تشیع‌گرایی در میان جوانان و روشنفکران اهل تسنن: ما افراد زیادی از آنان داریم که به مذهب تشیع پیوسته‌اند. کتابی نوشته شده به نام «المتحولون» که در سه جلد به ذکر اسامی و آدرس و شرح حال کسانی می‌پردازد که شیعه شده‌اند.

● به نظر شما، مخالفان، قوت شیعه را در چه اموری می‌بینند و چگونه در صدد تضعیف آن برآمده‌اند؟

○ بر طبق آنچه از یکی از ایشان در مصاحبه‌اش گزارش شده، علت اصلی دو چیز است:

۱. مسئله تقلید شیعیان از رهبران و مجتهدان زنده که با دستور چند تن از آنان تمام شیعیان به سوی یک هدف بسیج می‌شوند.

۲. مجالس مستمر مذهبی، تحت عنوان عزاداری که سبب تقویت روح مذهبی در شیعیان و پیوند آنان با مذهب خویش و آشنایی بیشتر با اهل البیت علیهم السلام و روحانیون مذهبی می‌شود.

البته دشمن از طرق مختلفی برای از بین بردن این دو عامل استفاده کرده است: در راستای از بین بردن مسئله تقلید از مراجع دینی، تصمیم گرفتند از طریق جمع

آوری و انتشار شایعات علیه مراجع و رهبران دینی و نشر و پخش این مطلب که «آنچه مراجع دینی می‌گویند، نظر و برداشت خود آنهاست، نه نظر دین و مذهب.» به وجه رهبران دینی شیعه خدشه وارد کنند.

و در مورد از بین بردن مجالس مذهبی و کم رنگ کردن آنها، اولاً می‌خواهند با تبدیل کردن مجالس مذهبی به یک مراسم صوری و ظاهری و بی محتوا، به مجالس عزاداری خدشه وارد کنند.

و ثانیاً برای اینکه بتوانند به این هدف برسند، طرح دادند که مجالس عزاداری و مذهبی، از دست روحانیون و عالمان مذهبی گرفته شود و به دست گروهی ناآشنا به معارف اسلامی که پایبندی چندانی به مسائل دینی ندارند، سپرده شود تا بدین وسیله مطالب خلاف مذهب تشیع را توسط آنان در میان شیعیان ترویج دهند.

● با توجه به مطالبی که فرمودید، مبلغان باید چه اموری را در تبلیغشان مد نظر قرار دهند؟

۱. سخنرانها جذاب و متنوع شود. اگر یک روحانی بتواند علاوه بر سخنرانی خودش، مداحی هم بکند، بهتر است.

۲. سخنرانها از نظر محتوا غنی باشد و مردم احساس کنند که سخنان مورد نیازشان گفته می‌شود.

۳. با تهاجمات فرهنگی که خیلی از جوانان ما را غرب زده کرده است، مبارزه شود، همچون بیان برخی مشکلات زندگی غربی.

۴. تشویق و کشاندن مردم به مساجد و مجالس مذهبی.

۵. برگرداندن حالت تهاجمی دشمن به حالت تدافعی، با تهاجم علیه مبانی و اعتقادات باطل دشمنان تشیع، البته به صورت ملایم و منطقی.

۶. به فکر وادار کردن افراد و ایجاد شک در اعتقادات باطل که زمینه تحقیق است.

۷. پاسخهای مناسب به شبهات و استفاده از پاسخهای کوتاه و آسان برای عموم

و پاسخهای مفصل‌تر و علمی‌تر برای محققان؛ لذا باید با شبهات رایج آشنا شویم و جواب آنها را بدهیم؛ همان‌گونه که حضرت امام علیه السلام در پاسخ به تهاجماتی که حدود ۷۰ سال قبل بر علیه شیعه در کتابی به نام «اسرار هزار ساله» شده بود، کتابی را به نام «کشف الاسرار» نوشتند و با این کتاب جواب آنها را دادند. امروزه ما نیز چنین وظیفه‌ای داریم؛ البته با رعایت حفظ وحدت مسلمین.

۸. تبیین صحیح و منطقی و عقلانی مبانی و معارف شیعه؛ همان‌طور که امام رضا علیه السلام، می‌فرماید: «إِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَخَاسِنَ كَلِمَاتِنَا لَتَبَعُونَا؛^۱ اگر مردم امتیازات کلام (مکتب) ما را بفهمند، البته پیرو ما خواهند شد.»

۹. تبلیغ عملی از تشیع با رعایت دستورات شرعی و اخلاقی اسلام و تربیت شیعیان بر اساس آنها.

● به نظر شما روشهای مناسب در مواجهه با افتراءات و تهمت‌هایی که دشمنان به مذهب تشیع نسبت می‌دهند، چیست؟

۱۰. اولین قدم، ردّ تهمتها بر مکتب تشیع است که به دو روش ممکن می‌باشد: اول، روش مستقیم که بیان می‌کنیم چنین نسبت‌هایی را به شیعه داده‌اند و به فلان دلیل، آنها تهمت و خلاف واقع است. پایان سخن
دوم، روش غیر مستقیم که این روش باعث اختلاف و کدورت نمی‌شود و تأثیرش نیز بیشتر است.

۲. پرهیز از ایجاد زمینه تهمت؛ چنان‌که در روایات امام معصوم علیه السلام تأکید شده که: «إِنَّ مَوَاضِعَ التُّهْمِ؛^۲ از جایگاه‌های تهمت پرهیز!» بنابراین، مطالبی را که عنوان می‌کنیم، نباید به گونه‌ای باشد که مذهب تشیع مورد اتهام قرار گیرد. چه بسا ممکن است قطعه شعری با توجیه و تأویل در میان خود ما، معنای خوبی داشته باشد؛ ولی

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۳۰۷، ح ۶۹.

۲. بحار الانوار، ج ۳۳، ص ۵۰۹.

اگر به ظاهر آن توجه شود و نزد کسانی که توجیه ما را ندارند، خوانده شود، چیزی جز کفر و شرک برداشت نکنند. در مدح پیامبر ﷺ و ائمه معصومین علیهم السلام جملات و اشعار زیبا آن قدر هست که نیازی به بعضی اشعار مشکوک نمی‌باشد و چه بهتر که در معرفی آن بزرگواران از آیات قرآن و فرمایشات و عبارات خودشان استفاده کنیم.

۳. سلب کردن اعتماد مردم به نویسندگان ضد شیعی با بیان برخی دروغهای آنها.

۴. رد اتهامات به ترتیب اهمیت؛ یعنی از آن دسته از افتراءاتی شروع کنیم که زشت‌تر است و بطلان آن واضح‌تر است.

● در پایان، اگر توصیه و سفارشی دارید، بیان فرمایید.

○ به عنوان آخرین سخن، توجه به این نکته ضروری است که این گونه تهمت زدن‌ها به شیعه و تبلیغات منفی علیه آن، تنها توسط برخی از متعصبان به ویژه وهابیون انجام می‌گیرد؛ ولی افراد زیادی از اهل سنت هم داریم که از این گونه اقدامات تفرقه افکنانه به دور هستند و به مسائل و مصالح جهانی اسلام و مسلمین توجه دارند و امیدواریم این روشن بینی به تمامی جامعه اهل سنت ایران و جهان گسترش یابد تا شیعه و سنی برادروار در کنار یکدیگر و با حفظ احترام متقابل زندگی کنند.

دو کتاب را نیز از حضرت آیه الله مکارم شیرازی در همین راستا، جهت مطالعه دوستان معرفی می‌کنیم:

۱. وهابیت بر سر دو راهی؛ ۲. شیعه پاسخ می‌گوید.

● با تشکر از شما به خاطر فرصتی که در اختیار مجله قرار دادید.

موفق و پیروز باشید.